

jeho rukopisný přehled o učebnicích bývalých a dnešních — jakési „Kdysi a nyní“.

Kdysi, t. j. před převratem, Havlíčkovi byly školní učebnice jako macecha zlá. Nyní, t. j. po převratě, jednak byly přepracovány některé starší učebnice, jednak byly napsány učebnice zcela nové, a v nich jsou již větší menší odstavce o Havlíčkovi a o celé jeho době. Nechceme sami popíráti, že zde snad více záleží na živém slově učitelově nežli na stručné, případně i mrtvé literě knihy. Pak ovšem jest zapotřebí, aby dotyčná období devatenáctého století nalezla dosti vykladačů i na katedrách našich universit; proto jsme byli tak rádi, když jsme již zde mohli mluvit o našich mladších i mladých školách historických. Ale jest potřeba i zabezpečiti, aby se naši učitelé ve školách mohli bezpečně dostat i až k době let čtyřicátých a padesátých minulého století a tím i k Havlíčkovi, což poznamenáváme proto, že jsme zakusili sami na sobě podrobné přednášky i zkoušky z dějin starověku i středověku, co z novověku zbyly pak na konec pro nás již jen úseky a trosky a z období Havlíčkova již docela nic. Snad se chtěl tak některý profesor opravdu i vyhnouti výkladům, v nichž neměl volnosti. Na štěstí byla vždycky v těchto dobách školské nesvobody část učitelů, kteří měli i plnost svědomí i dostatek kuráže a byla i stále dostatečná část studentů samých, kteří se dovedli právě v takovéto látce sebevzdělávati a bylo stále i dosti rodičů, kteří dovedli zde vyplňovati u svých dětí tyto mezery ve školském vyučování. Což uvéstí sluší právě ve sborníku, věnovaném historii kultu Havlíčkova. Končíme úsudkem, že v úloze popřevratových učebnic vzhledem k Havlíčkovi jest ještě pokračovati.

## LXXXIII.

## OBSAH.

Předmluva.

Havlíčkův vlastní vstup k sborníku.

### A. ZA ŽIVOTA HAVLÍČKOVA.

#### Díl první 1848–1856. Za Habsburků.

Vysvětlení: ž. n. = životopisný náčrt.

Strana

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| I. Úvodem. (Z článku Dr. J. Heidlera o českých radikálech r. 1848.) | 3  |
| II. 1848. Volby do českého sněmu: Havlíček zvolen                   | 6  |
| Vojtěch hr. Deym (ž. n.)                                            | 11 |

|                                                                                                                             | Strana    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>III. Německý sněm ve Frankfurtě a Slovanský sjezd v Praze . . .</b>                                                      | <b>12</b> |
| Karel Havlíček: Suselka nám píše . . . . .                                                                                  | 13        |
| Havlíčkovy politické písně, zejména píseň »Suselka nám píše« . .                                                            | 14        |
| <b>IV. Volby do říšského sněmu r. 1848.: Havlíček zvolen v šesti okresích a rozhoduje se pro okres humpolecký . . . . .</b> | <b>14</b> |
| Karel Havlíček s mladou chotí navštívil jako poslanec Humpolec                                                              | 19        |
| <b>V. První porotní soud s Havlíčkem v Praze (1849.): Osvobozen! . .</b>                                                    | <b>22</b> |
| <b>VI. Druhý porotní soud s Havlíčkem v Kutné Hoře (1851.): Osvobozen!</b>                                                  | <b>28</b> |
| Černá předpověď Havlíčkova o roku 1851. . . . .                                                                             | 28        |
| Návštěva c. k. ministra spravedlnosti Schmerlinga u krajského soudu v Kutné Hoře v říjnu 1850. . . . .                      | 29        |
| C. k. policejní ředitel pražský upozorňuje c. k. místodržitele na Havlíčkův článek ve »Slovanu«: Proč jsem občanem? . . . . | 30        |
| Pro pouhý přestupek tiskový . . . . .                                                                                       | 31        |
| Přípis ministra Bacha českému místodržiteli Mecsérymu o Havlíčkových »Epištolách kutnohorských« . . . . .                   | 31        |
| Jak c. k. úřady zabavovaly Havlíčkovy »Epištoly kutnohorské«                                                                | 32        |
| Havlíček píše z Kutné Hory 19. července 1851. otci Svatopluka Čecha o svém úmyslu najmouti si řádný dvůr . . . . .          | 33        |
| Porotní přelíčení s Havlíčkem v Kutné Hoře dne 12. listopadu 1851., průběh jeho a význam . . . . .                          | 34        |
| Obhajovací řeč JUDra Jos. Friče, advokáta v Praze . . . . .                                                                 | 37        |
| Závěrečná řeč obhájce JUDra Jos. Friče . . . . .                                                                            | 42        |
| Důvěrná zpráva c. k. státního zástupce Dra Cermáka o procesu, podaná c. k. generální prokuratuře v Praze . . . . .          | 44        |
| Důvěrná zpráva c. k. okr. hejtmana Reissera o procesu . . . .                                                               | 46        |
| Zpráva důvěrníka c. k. polic. ředitelství o porotním přelíčení .                                                            | 47        |
| JUDr. Frič Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                          | 51        |
| <b>VII. Vláda, generalita i císař proti Havlíčkovi. Havlíček odvezen do Brixenu r. 1851. . . . .</b>                        | <b>52</b> |
| Úvodem . . . . .                                                                                                            | 52        |
| Rakouská vláda a konfinování K. H. (Z čl. Dr. K. Kazbundy)                                                                  | 52        |
| Pražský tisk o odvezení Havlíčkově . . . . .                                                                                | 64        |
| K historii konfinování . . . . .                                                                                            | 710       |
| Antal Stašek: Mé setkání s Dederou v Krakově . . . . .                                                                      | 65        |
| PhDr. Kazbunda Karel (ž. n.) . . . . .                                                                                      | 65        |
| Pěkný, kavárník v Praze . . . . .                                                                                           | 65        |
| <b>VIII. 1851—1855: Havlíček v Brixenu a jeho styky s vlastní. Tři a půl roku jeho života v Brixenu . . . . .</b>           | <b>66</b> |
| Havlíček v dopise Palackému o vlivnosti Dederově a o stědrosti vlády . . . . .                                              | 85        |
| Podrobná zpráva c. k. vrchního komisaře Dederry o dopravě Havlíčkově do Brixenu . . . . .                                   | 85        |
| Úřední popis Havlíčkův, pořízený v Tyrolích . . . . .                                                                       | 89        |
| Místodržitel v Čechách svob. pán Mecséry není ještě pro zrušení konfinace Havlíčkovy . . . . .                              | 89        |
| Frant. Jaroš žádá ministra Bacha o propuštění svého švagra Karla Havlíčka z konfinace (v prosinci 1854.) . . . . .          | 90        |

|                                                                                                                                                                                                                | Strana |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| MUDr. Srobár Vavro Jan (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                       | 550    |
| JUDr. Scheiner Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                         | 550    |
| Miškovský Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                              | 551    |
| <b>LX. 1921. 29. října. Oslava stých narozenin Karla Havlíčka na Ma-</b><br><b>sarykově universitě v Brně . . . . .</b>                                                                                        | 551    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 551    |
| Řeč Dr. Arne Nováka, profesora Masarykovy university . . . . .                                                                                                                                                 | 551    |
| PhDr. Novák Arne (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                             | 561    |
| <b>LXI. 1921. 30. října. Slavnostní shromáždění Československé obce no-</b><br><b>vinářské v Pantheonu Musea v Praze pod protektorátem a za</b><br><b>účasti presidenta republiky T. G. Masaryka . . . . .</b> | 562    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 562    |
| Řeč Frant. Tomáška, předsedy poslanecké sněmovny . . . . .                                                                                                                                                     | 562    |
| Tomášek František (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                            | 565    |
| <b>LXII. 1921. 30. října. Matinée Československé obce sokolské na pa-</b><br><b>měť Karla Havlíčka v Národním divadle . . . . .</b>                                                                            | 565    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 565    |
| Prokop Vavřínek: Paměti Havlíčkově (proslov) . . . . .                                                                                                                                                         | 566    |
| Vavřínek Prokop (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                              | 567    |
| <b>LXIII. 1921. 30. října. Slavnostní schůze mladé generace a Ženského</b><br><b>odboru Československé národní demokracie v Praze . . . . .</b>                                                                | 568    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 568    |
| Proslov Karla Stan. Sokola . . . . .                                                                                                                                                                           | 568    |
| Z řeči Anny Vetterové-Bečvářové . . . . .                                                                                                                                                                      | 569    |
| Vetterová-Bečvářová Anna (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                     | 573    |
| <b>LXIV. 1921. 24. listopadu. Slavnost stých narozenin Karla Havlíčka</b><br><b>na universitě Komenského v Bratislavě . . . . .</b>                                                                            | 573    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 573    |
| Přednáška Dr. Jana Heidlera, prof. univ. Komenského . . . . .                                                                                                                                                  | 573    |
| PhDr. Heidler Jan (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                            | 591    |
| <b>LXV. 1924. 14. září. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Něm. Brodě . . . . .</b>                                                                                                                                | 591    |
| „Památce Havlíčkově“ (Almanach 1924. v Něm. Brodě) . . . . .                                                                                                                                                   | 591    |
| T. G. Masaryk: Do Havlíčkova památníku . . . . .                                                                                                                                                               | 592    |
| Fr. S. Procházka: Karel Havlíček Borovský (báseň) . . . . .                                                                                                                                                    | 592    |
| Dr. Ed. Beneš: Odkaz Karla Havlíčka Borovského) . . . . .                                                                                                                                                      | 593    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 594    |
| Řeč Frant. Tomáška, předsedy poslanecké sněmovny . . . . .                                                                                                                                                     | 595    |
| Boh. Kafka: Můj pomník K. Havlíčka Borovského v Něm. Brodě . . . . .                                                                                                                                           | 597    |
| Hold vojska památce Havlíčkově . . . . .                                                                                                                                                                       | 599    |
| Procházka Frant. S. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                          | 600    |
| PhDr. a JUDr. Beneš Eduard (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                   | 600    |
| Kafka Bohumil (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                                | 600    |
| <b>LXVI. 1925. 8. července. Odhalení pamětní desky Karla Havlíčka</b><br><b>v Brixenu (v Bressanonu) . . . . .</b>                                                                                             | 601    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 601    |
| Průběh slavnosti odhalení . . . . .                                                                                                                                                                            | 603    |
| K vyobrazení . . . . .                                                                                                                                                                                         | 605    |
| Řeč konsula Jana Lašky jménem československé vlády . . . . .                                                                                                                                                   | 605    |

|                                                                                                                                   | Strana     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Tři zaslané telegramy . . . . .                                                                                                   | 606        |
| PhDr. Guth Jiří Jarkovský (ž. n.) . . . . .                                                                                       | 606        |
| Laška Jan (ž. n.) . . . . .                                                                                                       | 607        |
| <b>LXVII. 1926. 28. července. Sedmdesáté výročí úmrtí Havlíčkova . . . . .</b>                                                    | <b>607</b> |
| Tryzna u hrobu Karla Havlíčka . . . . .                                                                                           | 607        |
| President republiky o Havlíčkovi . . . . .                                                                                        | 607        |
| Projev Národní Rady Československé . . . . .                                                                                      | 609        |
| <b>LXVIII. 1926. 29. července. Pomník K. Havlíčka v Praze. Slavnostní schůze Ústředního zastupitelstva hl. m. Prahy . . . . .</b> | <b>610</b> |
| Pomník Karla Havlíčka v Praze . . . . .                                                                                           | 610        |
| Slavnostní schůze Ústředního zastupitelstva hl. m. Prahy . . . . .                                                                | 613        |
| Ze zahajovací řeči náměstka primátorova Dr. Ludv. Vaňka . . . . .                                                                 | 613        |
| Řeč člena městské rady pražské prof. Al. Zípka . . . . .                                                                          | 614        |
| JUDr. Vaněk Ludvík (ž. n.) . . . . .                                                                                              | 623        |
| Zípek Alois (ž. n.) . . . . .                                                                                                     | 623        |
| <b>LXIX. 1927. 28. října. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Duchcově . . . . .</b>                                                   | <b>623</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                    | 623        |
| Ze zahajovací řeči Jul. Bartoška . . . . .                                                                                        | 623        |
| Bartošek Julius (ž. n.) . . . . .                                                                                                 | 627        |
| Fojtík Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                                    | 627        |
| <b>LXX. 1928. 2. září. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Hořicích . . . . .</b>                                                   | <b>627</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                    | 627        |
| Akad. sochař prof. Ant. Mára: K mému pomníku Karla Havlíčka v Hořicích . . . . .                                                  | 628        |
| Mára Antonín (ž. n.) . . . . .                                                                                                    | 628        |
| <b>LXXI. 1930. 13. května. Otevření hrobu Karla Havlíčka a znovuložení jeho pozůstatků . . . . .</b>                              | <b>629</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                    | 629        |
| Zpráva (úřední) o otevření hrobu Karla Havlíčka Borovského . . . . .                                                              | 630        |
| Oprava ke kapitole XXIV. . . . .                                                                                                  | 633        |
| <b>LXXII. 1931. 8. a 15. srpna. Zrestaurování rodného domku Havlíčkova v Borové a Havlíckovo museum v něm . . . . .</b>           | <b>633</b> |
| Joz. Miškovský: Přednáška o obojím v rozhlasu (8. srpna) . . . . .                                                                | 633        |
| Otevření Havlíčkova musea v Borové 15. srpna 1931 . . . . .                                                                       | 637        |
| Úvod . . . . .                                                                                                                    | 637        |
| Řeč Dr. Ant. Hajna . . . . .                                                                                                      | 640        |
| Lad. Saloun: Epištola při slavnosti Havlíčkově v Borové . . . . .                                                                 | 650        |
| Řeč majora Beránka . . . . .                                                                                                      | 653        |
| Lad. Saloun: Jak jsem dospěl k svému Havlíčkovi . . . . .                                                                         | 654        |
| Kuratorium rodného domku Havlíčkova . . . . .                                                                                     | 655        |
| PhDr. Antonín Hajn (ž. n.) . . . . .                                                                                              | 655        |
| Saloun Ladislav (ž. n.) . . . . .                                                                                                 | 656        |
| <b>LXXIII. 1932. 5. září. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Ml. Boleslavi . . . . .</b>                                              | <b>656</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                    | 656        |
| Řeč Ferd. Strejčka, profesora a spisovatele . . . . .                                                                             | 657        |
| Matějů Josef: O mém pomníku K. Havlíčka v Ml. Boleslavi . . . . .                                                                 | 660        |
| Strejček Ferdinand (ž. n.) . . . . .                                                                                              | 660        |
| Matějů Josef, sochař v Praze (ž. n.) . . . . .                                                                                    | 660        |

|                                                                                                                     | Strana |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>LXXIV. 1932. 28. října. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Martinicích</b>                                           | 660    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 660    |
| Reč Jos. Kováře, říd. učitele. (Úryvky) . . . . .                                                                   | 661    |
| <b>LXXV. 1933. 10. září. Slavnost padesátiletí pomníku Karla Havlíčka v Kutné Hoře</b>                              | 662    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 662    |
| Reč Jos. Truhláře, místostarosty Českosl. obce sokolské .                                                           | 663    |
| Reč JUDr. Frant. Soukupa, předsedy senátu Nár. Shrom.                                                               | 674    |
| Rudolf Krupička: Monolog Karla Havlíčka Borovského . .                                                              | 682    |
| Truhlář Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                     | 684    |
| JUDr. Soukup František (ž. n.) . . . . .                                                                            | 684    |
| Krupička Rudolf (ž. n.) . . . . .                                                                                   | 684    |
| <b>LXXVI. 1933. 24. září. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Rakovníku</b>                                           | 684    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 684    |
| Reč prof. A. L. Zípka. (Výtah.) . . . . .                                                                           | 685    |
| <b>LXXVII. 1935. 29. června. Zahájení Havlíčkovy výstavy v Ném. Brodě</b>                                           | 686    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 686    |
| Reč Václ. J. Klofáče, místopředs. senátu Nár. shromáždění                                                           | 686    |
| <b>LXXVIII. 1936. 18. dubna. Zahájení výstavy Havlíčkovy v Praze (v Belvederu)</b>                                  | 689    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 689    |
| Z řeči MUDr. St. Bukovského, starosty Čsl. obce sokolské                                                            | 689    |
| MUDr. Stanislav Bukovský (ž. n.) . . . . .                                                                          | 692    |
| <b>LXXIX. 1936. 21. června. Odhalení pamětní desky a pomníku Julie Havlíkové ve Svojšících (u Přelouče)</b>         | 692    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 692    |
| Reč Dr. Jos. Plavce (Úryvky) . . . . .                                                                              | 693    |
| Z řeči F. Plamínkové, senátorky a Dr. J. Ch. Hrejsové                                                               | 690    |
| Zvláštní poety památce Julie a Josefy Havlíkové . . . .                                                             | 696    |
| Boh. Burián: Jak jsem se dostal k svému pojetí Jul. Havlíkové                                                       | 697    |
| PhDr. Josef Plavec (ž. n.) . . . . .                                                                                | 697    |
| Plamínková Frant. (ž. n.) . . . . .                                                                                 | 697    |
| PhDr. J. Ch. Hrejsová (ž. n.) . . . . .                                                                             | 697    |
| Burián Bohuslav (ž. n.) . . . . .                                                                                   | 697    |
| <b>LXXX. 1936. 6. září. Odhalení pamětní desky Karla Havlíčka v Kutné Hoře na budově býv. c. k. krajského soudu</b> | 697    |
| Úvod . . . . .                                                                                                      | 697    |
| Reč JUDr. Ivana Dérera, ministra spravedlnosti . . . .                                                              | 698    |
| K nadpisu desky . . . . .                                                                                           | 709    |
| JUDr. Ivan Dérer (ž. n.) . . . . .                                                                                  | 710    |
| <b>LXXXI. Dodatky a opravy</b>                                                                                      | 710    |
| <b>LXXXII. Přehled Havlíčkova kultu a doslov</b>                                                                    | 713    |
| <b>LXXXIII. Obsah</b>                                                                                               | 722    |
| <b>LXXXIV. Pořad vyobrazení</b>                                                                                     | 735    |
| <b>LXXXV. Seznam pomníků a bust</b>                                                                                 | 736    |
| <b>LXXXVI. Seznam pamětních desek</b>                                                                               | 737    |
| <b>LXXXVII. Místní rejstřík</b>                                                                                     | 738    |
| <b>LXXXVIII. Rejstřík jmenný a věcný</b>                                                                            | 740    |

|                                                                                                                                                                                    | Strana |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Místodržitel svob. pán Meeséry pro zrušení konfinace (15.IV. 1855.)                                                                                                                | 91     |
| Úřední zpráva c. k. policejního ředitelství v Praze do Vídně o pohřbu Julie Havlíčkové (18. dubna 1855.)                                                                           | 92     |
| Nejvšeponiženější přednes věrně nejposlušnějšího šéfa nejvyššího policejního úřadu o zrušení konfinace, uložené českému spisovateli Karlu Havlíčkovi                               | 94     |
| Josef Klingler, krajský komisař a správce okres. úřadu v Brixenu, vicepresidentovi místodržitelství v Innsbrucku, Lotharovi hraběti Ferlágovi, o Havlíčkově propuštění z konfinace | 95     |
| Jaroslav Durych: Havlíček                                                                                                                                                          | 95     |
| Meeséry de Tsoor (ž. n.)                                                                                                                                                           | 97     |
| <b>IX. Havlíčkův návrat z Brixenu (1855.), jeho další konfinování v Německém Brodě a smrt v Praze (1856.)</b>                                                                      | 98     |
| Havlíčkův návrat a smrt                                                                                                                                                            | 98     |
| Z posledních dopisů Palackého Havlíčkovi                                                                                                                                           | 100    |
| Policejní ředitel Pümann proti povolení Havlíčkova pobytu v Praze                                                                                                                  | 101    |
| Lékařské vysvědčení                                                                                                                                                                | 101    |
| Havlíček píše již sám o své nemoci                                                                                                                                                 | 102    |
| Havlíček přišel navštívit Dr. Riegra                                                                                                                                               | 102    |

## B. BEZ HAVLÍČKA.

### Díl druhý 1856–1914. V bývalém Rakousko-Uhersku. Ještě za Habsburků.

|                                                                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Vstup                                                                                                                                                        | 105 |
| <b>X. O smrti Havlíčkové (1856.). Jeho pohřeb</b>                                                                                                            | 105 |
| Smrt a pohřeb                                                                                                                                                | 105 |
| Dr. Fr. Skácelík: Otcova vzpomínka na smrt Havlíčkovu                                                                                                        | 108 |
| Důvěrná zpráva c. k. policejního ředitelství místodržiteli o Havlíčkově pohřbu                                                                               | 109 |
| Šéf c. k. nejvyššího policejního úřadu ve Vídni posílá císaři nejponiženější zprávu o domněle nesprávném postupu c. k. pražské policie při pohřbu Havlíčkově | 113 |
| Doslov                                                                                                                                                       | 115 |
| MUDr. Fr. Skácelík (ž. n.)                                                                                                                                   | 117 |
| <b>XI. Pád absolutismu. Bach propuštěn. Říjnový diplom (1860.). Nové české deníky: Čas, Hlas, Národní Listy a Politik (německá)</b>                          | 117 |
| JUDr. Krása Al. (ž. n.)                                                                                                                                      | 123 |
| Skrejšovský Jan (ž. n.)                                                                                                                                      | 123 |
| <b>XII. 1861. 12. dubna. O osudu Havlíčkově Dr. Frant. Rieger na sněmu království českého a Vítězslav Hálek v „Nár. Listech“</b>                             | 123 |
| <b>XIII. 1859–1861. Z veřejných projevů kultu Havlíčkova</b>                                                                                                 | 125 |
| Článek                                                                                                                                                       | 125 |
| Jan Neruda: Na Volšanském hřbitově                                                                                                                           | 128 |
| <b>XIV. 1851.–1862. První životopisec Karla Havlíčka</b>                                                                                                     | 128 |
| Článek                                                                                                                                                       | 128 |
| Ritter z Rittersbergů Ludvík (ž. n.)                                                                                                                         | 136 |

|                                                                                                                                                                                                   | Strana |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Waldau Alfred (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                   | 136    |
| Tonner Em. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                      | 137    |
| Jahn Jiljí Vrat. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                | 137    |
| P. Rezáč Frant. Jos. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                            | 137    |
| <b>XV. Veřejné smíření českých radikálů s Havlíčkem</b> . . . . .                                                                                                                                 | 137    |
| Článek . . . . .                                                                                                                                                                                  | 137    |
| Sojka Jan Eraz. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                 | 141    |
| Frič J. V. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                      | 141    |
| <b>XVI. Básnictví mladých ve službě Havlíčkova kultu</b> . . . . .                                                                                                                                | 141    |
| Úvodem . . . . .                                                                                                                                                                                  | 141    |
| Čeněk Furch: Proslov . . . . .                                                                                                                                                                    | 142    |
| Čtverozpěv. Maškův Český sbor . . . . .                                                                                                                                                           | 142    |
| Rudolf Mayer: Proslov k oslavě Havlíčkově . . . . .                                                                                                                                               | 143    |
| Aleš S. Balcárek: Na den 31. října. (Úryvek) . . . . .                                                                                                                                            | 145    |
| Furch Vincenc (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                                   | 146    |
| <b>XVII. 1861—1862. Mimo politiku: Ve vnitřním životě založeny „Hla-<br/>hol“ se sítí pěveckých spolků, „Sokol“, „Svatobor“ „Umělecká<br/>beseda“. Pohotovost generací a jejich věk</b> . . . . . | 147    |
| JUDr. Rudolf kníže z Turn a Taxisu (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                              | 150    |
| <b>XVIII. Národní loterie pro Zdeňku Havlíčkovou a právní sepjetí vý-<br/>nosu loterie i života Zdeňčina se základem ve prospěch spiso-<br/>vatelstva českého (1861.—1862.)</b> . . . . .         | 150    |
| <b>XIX. 1862. Tiskový soud s Dr. Juliem Grégrem ve spojení se jménem<br/>Havlíčkovým</b> . . . . .                                                                                                | 165    |
| JUDr. Grégr Julius (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                              | 167    |
| <b>XX. 1862. 19. května. Politický proces tiskový pro kult Havlíkův před<br/>e. k. krajským soudem v Plzni</b> . . . . .                                                                          | 168    |
| Historický úvod . . . . .                                                                                                                                                                         | 168    |
| Přelíčení tiskového procesu v Plzni dne 19. května 1862. . . . .                                                                                                                                  | 169    |
| Přelíčení tiskového procesu v Plzni dne 19. května 1862. (Do-<br>končení) . . . . .                                                                                                               | 171    |
| Obhajovací řeč Dr. Jos. Stan. Prachenského, advo-<br>káta a českého poslance na říšské radě . . . . .                                                                                             | 180    |
| JUDr. Prachenský Josef Stanislav (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                | 187    |
| <b>XXI. 1862. 19. srpna. Slavnost odhalení pamětní desky na rodném dom-<br/>ku Havlíčkově v Borové</b> . . . . .                                                                                  | 187    |
| Dr. Fr. Skácelík: Borová . . . . .                                                                                                                                                                | 187    |
| Úvod k historii slavnosti odhalení pamětní desky na rodném<br>domku Havlíčkově v Borové r. 1862. . . . .                                                                                          | 189    |
| Provolání k slavnosti borovské . . . . .                                                                                                                                                          | 191    |
| Slavnostní pořádek . . . . .                                                                                                                                                                      | 192    |
| Průběh slavnosti . . . . .                                                                                                                                                                        | 197    |
| Zastávky při návratu: Všeobecná v Něm. Brodě. Bedř. Smetany<br>v Chrudimi a Nymburce. Rud. knížete Thurn-Taxisu v Polné<br>a JUDra Jul. Grégra v Šenfeldě u Příbyslavi . . . . .                  | 204    |
| Dr. Zdeněk Nejedlý: Bedřich Smetana o své účasti na slavnosti<br>borovské . . . . .                                                                                                               | 205    |
| Řeč Karla Sladkovského . . . . .                                                                                                                                                                  | 206    |

|                                                                                                              |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| České pražské deníky o slavnosti borovské . . . . .                                                          | 218        |
| Polemika historického významu s německým tiskem o odmítnuté účasti městské rady pražské . . . . .            | 221        |
| Důvěrný referát c. k. policejního ředitelství v Praze o slavnosti borovské, zaslaný vládě vídeňské . . . . . | 223        |
| Zápis o slavnosti r. 1862. v děkanské kronice německobrodské . . . . .                                       | 229        |
| Jan Neruda: Karlu Havlíčku Borovskému (báseň) . . . . .                                                      | 230        |
| Text k slavnostnímu sboru Zvonařovu . . . . .                                                                | 232        |
| Jiljí V. Jahn: Slavnostní proslov (báseň) . . . . .                                                          | 233        |
| Karel Adámek: Obrat (nákresey z nejnovějších dob, úryvky) . . . . .                                          | 234        |
| Dozvuk k borovské slavnosti v Praze . . . . .                                                                | 711        |
| Jak c. k. pražský policejní ředitel vystihoval dobře stav věci . . . . .                                     | 237        |
| Dr. Karel Sladkovský (ž. n.) . . . . .                                                                       | 237        |
| Zvonař Josef Leopold (ž. n.) . . . . .                                                                       | 240        |
| Adámek Karel (ž. n.) . . . . .                                                                               | 240        |
| <b>XXII. Proč minulo desáté výročí úmrtí Havlíčkova bez veřejných vzpomínek (1866.) . . . . .</b>            | <b>240</b> |
| Vzpomínka „Národních Listů“ na Havlíčka roku 1866. . . . .                                                   | 240        |
| <b>XXIII. 1870. 15. května. Odhalení pamětní desky na úmrtním domě Havlíčkově v Praze . . . . .</b>          | <b>241</b> |
| Úvodem . . . . .                                                                                             | 241        |
| Reč Dr. E. d. Grégra . . . . .                                                                               | 243        |
| C. k. policejní ředitelství podává o ukončení slavnosti okamžitou zprávu c. k. místodržitelství . . . . .    | 247        |
| Úřední zpráva c. k. polic. ředitele o průběhu slavnosti . . . . .                                            | 247        |
| Dr. Zdeněk Nejedlý: Účastenství Bedřicha Smetany na slavnosti odhalení pamětní desky . . . . .               | 248        |
| MUDr. Grégr Edvard (ž. n.) . . . . .                                                                         | 248        |
| <b>XXIV. 1870. 15. května. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Praze na olšanském hřbitově . . . . .</b>          | <b>249</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                               | 249        |
| K historii pomníku . . . . .                                                                                 | 250        |
| Důvěrná zpráva c. k. policejního ředitelství o průběhu slavnosti . . . . .                                   | 252        |
| Dva nepříznivé hlasy: „Národních Listů“ o místě pomníku a Dr. Fr. L. Riegra o pomníku samém . . . . .        | 253        |
| Karel Frant. Xav. (ž. n.) . . . . .                                                                          | 253        |
| Zítek Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                | 253        |
| Schnirch Bohuslav (ž. n.) . . . . .                                                                          | 253        |
| <b>XXV. 1870. „Svatobor“ vydává Sebrané spisy Karla Havlíčka . . . . .</b>                                   | <b>254</b> |
| Sebrané spisy Havlíčkovy . . . . .                                                                           | 254        |
| <b>XXVI. 1871. 14. srpna. Odhalení pamětní desky na domě Havlíčkovy rodiny v Německém Brodě . . . . .</b>    | <b>257</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                               | 257        |
| Reč Karla Sabiny . . . . .                                                                                   | 258        |
| Zpráva o odhalení desky v kronice německobrodského „Sokola“ . . . . .                                        | 260        |
| Přípitek prof. V. Zeleného při slavnostním obědě . . . . .                                                   | 261        |
| Sabina Karel (ž. n.) . . . . .                                                                               | 262        |

|                                                                                              | Strana |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>XXVII. 1872. 20. září. Smrt Zdeňky Havlíčkové v Německém Brodě .</b>                      | 262    |
| K životu i smrti Zdeňky Havlíčkové . . . . .                                                 | 262    |
| Úvod . . . . .                                                                               | 262    |
| K pohřbu Zdeňčině . . . . .                                                                  | 266    |
| Dopis Zdeňky Havlíčkové Filipce Hráské z Malče 1865. . . . .                                 | 267    |
| Úmrtí oznámení Zdeňky Havlíčkové . . . . .                                                   | 267    |
| Úřední zpráva c. k. okr. hejtmána v Něm. Brodě o pohřbu Zdeňky Havlíčkové . . . . .          | 267    |
| Jan Neruda: Feuilleton . . . . .                                                             | 268    |
| Dvě závěti (neplatné) Zdeňky Havlíčkové . . . . .                                            | 270    |
| Závěť Zdeňky Havlíčkové (pravoplatná) . . . . .                                              | 271    |
| Jmění Zdeňčino . . . . .                                                                     | 272    |
| Drobnosti 1872.—1874. . . . .                                                                | 272    |
| B. Herold: Zdeňka Havlíčková v Rakovníku . . . . .                                           | 272    |
| Božena Nováková: Zdeňka Havlíčková a Václav hrabě Kounic. Poslední chvíle Zdeňčiny . . . . . | 274    |
| Jos. Brdlíková: Zdeňka Havlíčková . . . . .                                                  | 279    |
| Quido Battaglio (ž. n.) . . . . .                                                            | 283    |
| Cyril Merhout (ž. n.). . . . .                                                               | 283    |
| <b>XXVIII. 1874. 20. září. Odhalení Žižkovy mohyly u Přibyslavě .</b>                        | 283    |
| K historii Žižkovy mohyly . . . . .                                                          | 283    |
| Úřední zpráva dvou c. k. okr. hejtmanství, v Něm. Brodě a Polné Havlíček o Žižkovi . . . . . | 284    |
| Havlíček o Žižkovi . . . . .                                                                 | 285    |
| <b>XXIX. 1881. Šedesáté narozeniny Havlíčkovy .</b>                                          | 285    |
| Úvod . . . . .                                                                               | 285    |
| Jan Neruda: Karel Havlíček Borovský . . . . .                                                | 286    |
| <b>XXX. 1883. 26. srpna. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Kutné Hoře</b>                    | 287    |
| Jan Neruda: Moje barva červená a bílá (báseň) . . . . .                                      | 287    |
| Zápas o místo pro pomník s c. k. vládou . . . . .                                            | 288    |
| Průběh slavnosti . . . . .                                                                   | 295    |
| Řeč MUDra Ed. Grégra při odhalení pomníku . . . . .                                          | 297    |
| Důvěrné zprávy c. k. okresního hejtmána o průběhu slavnosti .                                | 305    |
| První zpráva ze dne 28. srpna 1883. . . . .                                                  | 305    |
| C. k. místodržitel je se zprávou nespokojen a žádá podrobnosti                               | 307    |
| Druhá zpráva c. k. okr. hejtmána . . . . .                                                   | 308    |
| Z denníku MUDra Eduarda Grégra (O slavnosti kutnohorské) .                                   | 310    |
| Dr. Fr. L. Rieger o kutnohorské řeči Dr. Ed. Grégra . . . . .                                | 311    |
| Dr. Miroslav Tyrš: Pomník Havlíčkův v Kutné Hoře . . . . .                                   | 311    |
| Dr. Ren. Tyršová: Tyršova účast při vzniku Havlíčkova pomníku                                | 313    |
| Veliká kniha Karla Tůmy o Havlíčkovi . . . . .                                               | 315    |
| Nadace Karla Havlíčka Borovského v Kutné Hoře . . . . .                                      | 315    |
| Strachovský Josef (ž. n.) . . . . .                                                          | 316    |
| <b>XXXI. 1884. 1. července. Smrt maminky Havlíčkovy Josefy v Německém Brodě .</b>            | 316    |
| Úvod . . . . .                                                                               | 316    |
| Řeč JUDra Fr. Lad. Riegra nad hrobem . . . . .                                               | 317    |
| Matka Havlíčková (z Nár. Listů 3. července 1884.) . . . .                                    | 319    |
| Drobnosti . . . . .                                                                          | 320    |

|                                                                            |            |
|----------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>XXXII. 1886. 1. srpna. Odhalení pamětní desky na rodném domku</b>       |            |
| Václava Zeleného, životopisce Havlíčkova . . . . .                         | 321        |
| Úvod . . . . .                                                             | 321        |
| Řeč JUDra J. Strakatého . . . . .                                          | 322        |
| JUDr. Strakatý Jan (ž. n.) . . . . .                                       | 335        |
| <b>XXXIII. 1891. 23. srpna. Odhalení pomníku Karla Havlíčka ve Vyso-</b>   |            |
| <b>kém nad Jizerou . . . . .</b>                                           | <b>336</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 336        |
| Slavnostní řeč JUDra Jos. Herolda . . . . .                                | 336        |
| Z úřední zprávy c. k. okr. hejtmána o slavnosti . . . . .                  | 342        |
| JUDr. Herold Josef (ž. n.) . . . . .                                       | 343        |
| <b>XXXIV. 1896. 30. srpna. Čtyřicáté výročí úmrtí K. Havlíčka v Borové</b> | <b>343</b> |
| Článek . . . . .                                                           | 343        |
| JUDr. Brzorád Ed. . . . .                                                  | 344        |
| <b>XXXV. 1896. 8. listopadu. Pamětní shromáždění národní strany svo-</b>   |            |
| <b>bodomyslné v Pantheonu Musea v Praze . . . . .</b>                      | <b>344</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 344        |
| Zahajovací proslov JUDra Václava Škardy . . . . .                          | 345        |
| Přednáška JUDra Prokopa Podlipského . . . . .                              | 347        |
| JUDr. Škarda Václav (ž. n.) . . . . .                                      | 363        |
| JUDr. Podlipský Prokop (ž. n.) . . . . .                                   | 364        |
| <b>XXXVI. 1897. O velikonocech: Odhalení pamětní desky v Jindřichově</b>   |            |
| <b>Hradci na domě, kde K. Havlíček nečekaně nocochoval při od-</b>         |            |
| <b>vezení do Brixenu . . . . .</b>                                         | <b>364</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 364        |
| C. k. v. komisař Fr. Dederer posílá do Prahy úřední zprávu o za-           |            |
| stávce v Jindř. Hradci . . . . .                                           | 365        |
| Jak nenadále Havlíček přenocoval v r. 1851. v Jindř. Hradci . . . . .      | 365        |
| Dr. J. Muk: Dederer či Dederer? . . . . .                                  | 711        |
| Děd a vnuk . . . . .                                                       | 367        |
| Mattuška Alois (ž. n.) . . . . .                                           | 367        |
| <b>XXXVII. 1899. 20. srpna. Manifestační pouť národního dělnictva do</b>   |            |
| <b>Borové . . . . .</b>                                                    | <b>367</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 367        |
| Řeč JUDr. K. Baxy . . . . .                                                | 368        |
| Řeč red. J. Klečáka . . . . .                                              | 370        |
| JUDr. Baxa Karel (ž. n.) . . . . .                                         | 371        |
| Klečák Josef (ž. n.) . . . . .                                             | 371        |
| <b>XXXVIII. 1900. 23. září. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Jedov-</b>   |            |
| <b>nících na Moravě . . . . .</b>                                          | <b>371</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 371        |
| Řeč Dr. Jana Herbena, redaktora Casu . . . . .                             | 372        |
| Úřední zpráva c. k. četnické stanice v Jedovnicích o průběhu               |            |
| slavnosti . . . . .                                                        | 375        |
| Herben Jan PhDr. (ž. n.) . . . . .                                         | 375        |
| Voleský František (ž. n.) . . . . .                                        | 375        |
| <b>XXXIX. 1901. 25. srpna. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Borové</b>    | <b>375</b> |
| Úvod . . . . .                                                             | 375        |

|                                                                                                                                                  | Strana |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Reč Karla Tůmy, redaktora „Národních Listů“ . . . . .                                                                                            | 377    |
| Důvěrná úřední zpráva c. k. okr. komisaře chotěbořského o průběhu slavnosti . . . . .                                                            | 383    |
| Presidium místodržitelství žádá vysvětlení a doplnění zprávy . . . . .                                                                           | 384    |
| C. k. okresní komisař vysvětluje a doplňuje . . . . .                                                                                            | 384    |
| Pozdrav Dr. Fr. L. Riegra . . . . .                                                                                                              | 385    |
| Tůma Karel (ž. n.) . . . . .                                                                                                                     | 385    |
| <b>XL. 1905. 23. července. Odhalení pomníku K. Havlíčka ve Vys. Veseli</b> . . . . .                                                             | 385    |
| Článek . . . . .                                                                                                                                 | 385    |
| JUDr. Klouček Frant. (ž. n.) . . . . .                                                                                                           | 386    |
| Jedlička František (ž. n.) . . . . .                                                                                                             | 386    |
| <b>XLI. 1906. Padesáté výročí úmrtí Havlíčkova</b> . . . . .                                                                                     | 386    |
| Padesáté výročí smrti Havlíčkova . . . . .                                                                                                       | 386    |
| 1906. 9., 16. a 23. června. Cyklus přednášek v Kutné Hoře . . . . .                                                                              | 389    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 389    |
| Dr. Zdeněk Tobolka: Karel Havlíček jako publicista . . . . .                                                                                     | 390    |
| Jaroslav Vrchlický: O Havlíčkově poesii . . . . .                                                                                                | 402    |
| PhDr. Tobolka Zdeněk (ž. n.) . . . . .                                                                                                           | 417    |
| Vrchlický Jaroslav (ž. n.) . . . . .                                                                                                             | 418    |
| <b>XLII. 1906. 23. června. Spolek čes. žurnalistů svým členům k oslavě Havlíčkově</b> . . . . .                                                  | 418    |
| <b>XLIII. 1906. 28. července. Slavnostní schůze k padesátému výročí úmrtí K. Havlíčka v zasedací síni Staroměstské radnice v Praze</b> . . . . . | 421    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 421    |
| Reč MUDra Ed. Grégra . . . . .                                                                                                                   | 422    |
| Klofáč Václav Jaroslav (ž. n.) . . . . .                                                                                                         | 430    |
| <b>XLIV. 1906. 29. července. Padesáté výročí smrti K. Havlíčka před jeho rodným domkem v Borové</b> . . . . .                                    | 431    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 431    |
| Reč prof. T. G. Masaryka . . . . .                                                                                                               | 433    |
| Dr. Masaryk T. G. (ž. n.) . . . . .                                                                                                              | 444    |
| <b>XLV. 1906. 29. července. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Jičíně</b> . . . . .                                                               | 444    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 444    |
| Reč Karla Stanislava Sokola . . . . .                                                                                                            | 445    |
| Ríha Jindřich (ž. n.) . . . . .                                                                                                                  | 448    |
| Karel Stanislav Sokol (ž. n.) . . . . .                                                                                                          | 448    |
| <b>XLVI. 1907. 28. července. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Choceňi</b> . . . . .                                                             | 449    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 449    |
| Reč JUDra Lad. Klumpara, advokáta a poslance v Praze . . . . .                                                                                   | 449    |
| Klumpar Lad. Dr. (ž. n.) . . . . .                                                                                                               | 451    |
| <b>XLVII. 1908. 16. srpna. Odhalení pamětní desky Karla Havlíčka v Kroměříži</b> . . . . .                                                       | 451    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 451    |
| Reč poslance Ant. Kaliny . . . . .                                                                                                               | 452    |
| Kalina Antonín (ž. n.) . . . . .                                                                                                                 | 454    |
| <b>XLVIII. 1909. 11. července. Odhalení pamětní desky Karla Havlíčka v Lázních Šternberku (u Smečna)</b> . . . . .                               | 454    |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                   | 454    |

|                                                                                                                                  | Strana     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Řeč Ant. Kaliny . . . . .                                                                                                        | 456        |
| Návštěvou ve vile Havlíčkově ve Sternberku . . . . .                                                                             | 458        |
| MUDr. Otokar Janota: Doslovem . . . . .                                                                                          | 459        |
| <b>XLIX. 1911. 16. květaa. Odhalení pomníku Karla Havlíčka na Žižkově . . . . .</b>                                              | <b>460</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                   | 460        |
| Řeč Karla St. Sokola . . . . .                                                                                                   | 461        |
| <b>L. 1911. 30. července. Odhalení pomníku Karla Havlíčka v Chicagu . . . . .</b>                                                | <b>463</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                   | 463        |
| K dějinám pomníku . . . . .                                                                                                      | 464        |
| Debata o Havlíčkovi. Dva polemické články o pomníku Havlíčkově v Chicagu. I. Zájem o Havlíčka. II. Roewadeovská debata . . . . . | 468        |
| Průběh slavnosti . . . . .                                                                                                       | 473        |
| Z poslední schůze Družstva pro postavení pomníku, konané v předvečer slavnosti . . . . .                                         | 475        |
| Řeč R. J. Pšenky . . . . .                                                                                                       | 476        |
| Přednáška JUDra E. Salaby-Vojana . . . . .                                                                                       | 477        |
| Řeč Jar. J. Zmrhala . . . . .                                                                                                    | 481        |
| Výňatek z řeči V. Kolářka . . . . .                                                                                              | 483        |
| Řeč guvernéra státu Illinois Ch. S. Deneenea . . . . .                                                                           | 485        |
| Výňatek z řeči E. St. Vráze . . . . .                                                                                            | 488        |
| Proslov starosty Chicaga C. H. Harrisona . . . . .                                                                               | 489        |
| O oblibě Havlíčkově . . . . .                                                                                                    | 489        |
| JUDr. Salaba-Vojan Jar. Egon (ž. n.) . . . . .                                                                                   | 490        |
| Vráz Enrik Stanko (ž. n.) . . . . .                                                                                              | 490        |
| Zmrhal Jaroslav Josef (ž. n.) . . . . .                                                                                          | 490        |
| <b>LII. 1914. 1. června: Odhalení pomníku K. Havlíčka v Chroustově (v okrese poděbradském) . . . . .</b>                         | <b>490</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                   | 490        |
| Řeč K. Stan. Sokola . . . . .                                                                                                    | 491        |
| Sochař Al. Khun: O mém Havlíčkovi v Chroustově . . . . .                                                                         | 492        |
| Khun Alois (ž. n.) . . . . .                                                                                                     | 493        |
| <b>Díl třetí 1914–1918. Za války.</b>                                                                                            |            |
| <b>LII. 1916. 29.—30. července. Zájezd českých novinářů do Borové . . . . .</b>                                                  | <b>494</b> |
| Zájezd českých novinářů do Borové . . . . .                                                                                      | 494        |
| Ad. Kunta: Jak jsme v době největší rakouské persekuce oslavili šedesáté výročí úmrtí Karla Havlíčka Borovského . . . . .        | 495        |
| Šedesát let po smrti Karla Havlíčka . . . . .                                                                                    | 498        |
| Havlíčkově jméno a tradice mezi našimi válečnými zajatci a legionáři na Rusi . . . . .                                           | 719        |
| Adolf Kunta (ž. n.) . . . . .                                                                                                    | 499        |
| E. Denis: O K. Havlíčkovi . . . . .                                                                                              | 499        |
| J. S. Machar: Karel Havlíček (báseň) . . . . .                                                                                   | 500        |
| Ve veřejném životě čestní lidé . . . . .                                                                                         | 500        |
| Havlíček věří ve vítězství věci poraženého . . . . .                                                                             | 501        |

# Díl čtvrtý 1918–1936. V Československu.

Strana

|                                                                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>LIII. 1919. 29. dubna. Projev Dr. Milana Hodži o úkolu Slovenska podle Karla Havlíčka . . . . .</b>                                                                           | <b>502</b> |
| Den 28. října 1918. a kult Havlíčkův . . . . .                                                                                                                                   | 502        |
| Slovensko u Havlíčka . . . . .                                                                                                                                                   | 503        |
| Slovenské povstání. (Z knížky prof. Dr. Alb. Pražáka) . . . . .                                                                                                                  | 504        |
| Havlíčkovy „Národní Noviny“ a slovenské povstání 1848. . . . .                                                                                                                   | 509        |
| Ruští vojáci v Uhrách r. 1849. . . . .                                                                                                                                           | 511        |
| Havlíčkův „Slovan“ na Slovensku . . . . .                                                                                                                                        | 511        |
| Dr. Mil. Hodža: Úloha Slovenska v budoucnosti dle K. Havlíčka . . . . .                                                                                                          | 511        |
| Dr. Ant. Hajn: Návrh . . . . .                                                                                                                                                   | 513        |
| PrDr. Hodža Milan (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                              | 513        |
| <b>LIV. 1920. 3. října. Položení základního kamene k pomníku Karla Havlíčka v Německém Brodě . . . . .</b>                                                                       | <b>513</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                   | 513        |
| Z řeči Václ. J. Klofáče . . . . .                                                                                                                                                | 514        |
| <b>LV. 1921. Sté narozeniny Havlíčkovy . . . . .</b>                                                                                                                             | <b>519</b> |
| Úvodem . . . . .                                                                                                                                                                 | 519        |
| Viktor Dyk: Dvě básně jubilejní . . . . .                                                                                                                                        | 519        |
| Antonín Sova: K věčné chvále Karla Havlíčka Borovského . . . . .                                                                                                                 | 520        |
| Polemika mezi básníky Viktorem Dykem a Ant. Sovou . . . . .                                                                                                                      | 522        |
| <b>LVI. 1921. 24. července: Slavnost stých narozenin v Borové za účasti vlády Československa . . . . .</b>                                                                       | <b>523</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                   | 523        |
| Telegram prezidentův . . . . .                                                                                                                                                   | 525        |
| Řeč Karla Stan. Sokola . . . . .                                                                                                                                                 | 525        |
| Řeč ministra Dr. Jos. Šusty . . . . .                                                                                                                                            | 528        |
| PhDr. Josef Šusta (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                              | 530        |
| <b>LVII. 1921. 24. července. Odhalení pomníku K. Havlíčka v Prostějově . . . . .</b>                                                                                             | <b>531</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                   | 531        |
| Fr. Rostislav Reichstädter: Den Havlíčkův . . . . .                                                                                                                              | 532        |
| Řeč Frant. Sekaniny, spis. a redaktora „Nár. Politiky“ . . . . .                                                                                                                 | 533        |
| Akad. sochař Jul. Pelikán v Olomouci: Jak jsem se dostal k svému Havlíčkovi v Prostějově . . . . .                                                                               | 542        |
| Dělnictvo a Havlíček . . . . .                                                                                                                                                   | 543        |
| Reichstädter Frant. Rost. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                      | 543        |
| Sekanina Frant. (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                | 543        |
| Pelikán Julius (ž. n.) . . . . .                                                                                                                                                 | 544        |
| <b>LVIII. 1921. 28. října. Odhalení pamětní desky Karla Havlíčka na vršku u Batelova na Moravě (u Jihlavy) . . . . .</b>                                                         | <b>544</b> |
| Olánek . . . . .                                                                                                                                                                 | 545        |
| Karel Havlíček: Dumka na Batelovském vršku . . . . .                                                                                                                             | 545        |
| <b>LIX. 1921. 29. října. Tryzna Československé obce sokolské a Československé obce novinářské za účasti vlády u hrobu Karla Havlíčka v Praze na Olšanském hřbitově . . . . .</b> | <b>546</b> |
| Úvod . . . . .                                                                                                                                                                   | 546        |
| Z řeči MUDr. V. Šrobára, ministra školství . . . . .                                                                                                                             | 546        |
| Řeč JUDr. Jos. Scheinera, starosty Čsl. obce sokolské . . . . .                                                                                                                  | 547        |